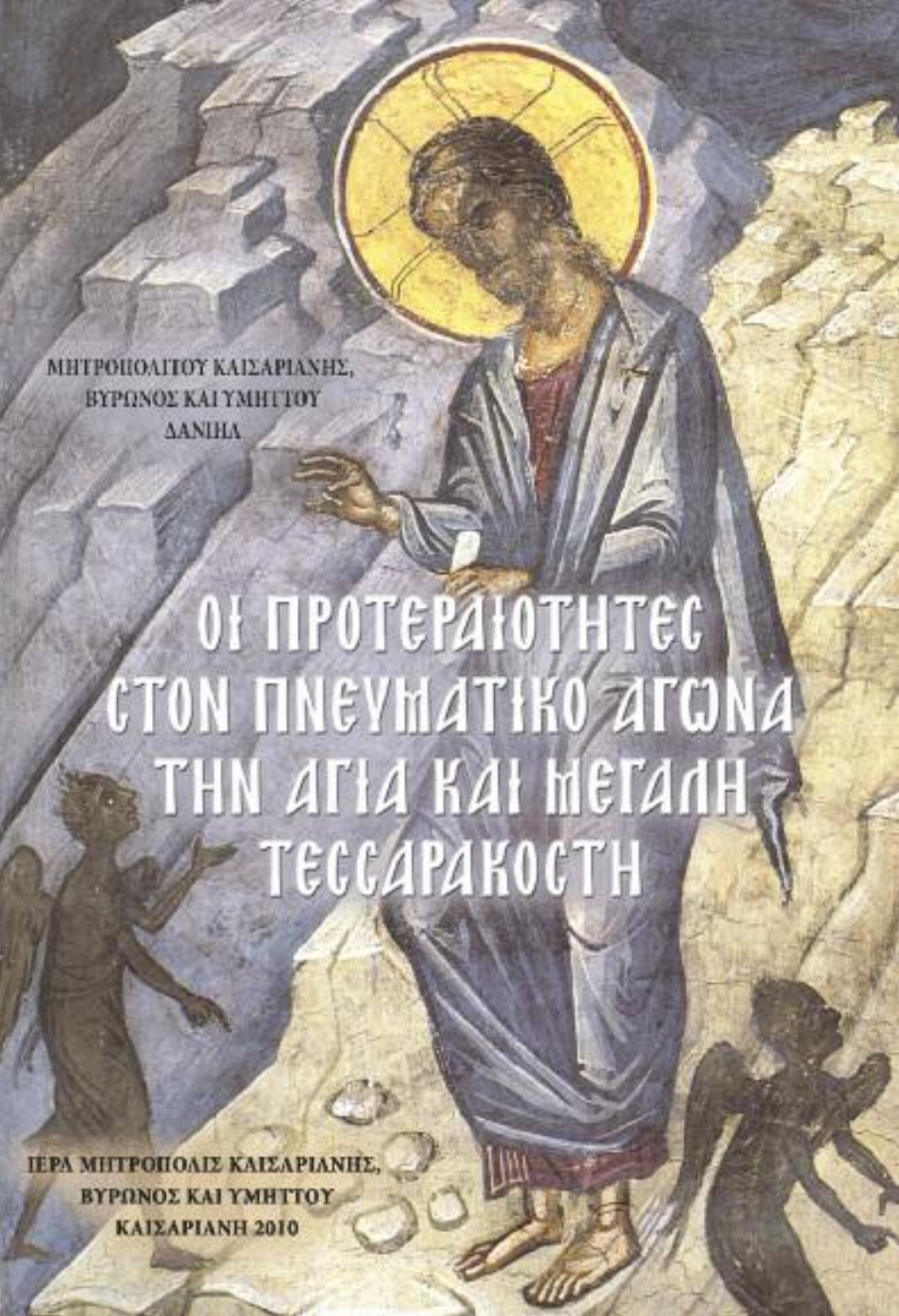

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ,
ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ,
ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2010

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

21-22 Ἰανουαρίου 2000
2010

Σειρά: «Ἀναβαθμοί» ἀριθμ. 12

Οἱ προτεραιότητες στόν πνευματικό ἀγῶνα τήν Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:
«Ὁ Χριστός πειραζόμενος». Ἱ.Μ. Ἁγ. Διονυσίου, Ἅγιον Ὄρος.

Σειρά:
«Ἀναβαθμοί» ἀριθμ. 12

Copyright:
Ἱερά Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-29-3

Ἐκδοτική Παραγωγή
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀριστοτ. 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210 921 7513, 210 921 4820 • Fax: 210 923 7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

Οἱ προτεραιότητες στὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τὴν ἁγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁ ἔμπειρος διδάσκαλος τῆς εὐαγγελικῆς ζωῆς καὶ ἀθλητής τοῦ χριστιανικοῦ στίβου ἀναφέρει τίς προτεραιότητες τοῦ προσωπικοῦ ἀγῶνος του:

«Ὅ,τι ἐπιθυμῶ εἶναι νά γνωρίσω τό Χριστό καί τή δύναμη τῆς ἀναστάσεώς Του, νά μετάσχω στά παθήματά Του ἀκολουθώντας Τον στό θάνατο, μέ τήν ἐλπίδα νά λάβω μέρος στήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν»[1].

Αὐτές τίς ἴδιες προτεραιότητες ὀφείλουμε ὅλοι οἱ πιστοί νά θέσουμε στόν πνευματικό ἀγώνα τῆς ζωῆς μας καί μάλιστα κατά τήν κατανυκτική περίοδο τῆς ἁγίας καί μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Σύμφωνα μέ τό λόγο αὐτό τοῦ ἀποστόλου Παύλου αὐτή τήν περίοδο οἱ στόχοι τῶν πιστῶν πρέπει νά εἶναι:

1. *«Τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν»* (Πρός Φιλιππησίους γ΄ 10-11).

ΙΣ
ΧΣ

Α΄. «Τοῦ γνῶναι Αὐτόν»

Πρῶτος στόχος τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς πρέπει νά τεθεῖ τό νά γνωρίσουμε τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ προσωπικότητα, ἡ ζωή, ἡ διδασκαλία, καί τό ἔργο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι τό ἱερό ἄθλημα ὅσων ἀναζητοῦν τήν ἀλήθεια.

1. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει, ὅτι ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ φανερώνει τό ἔλεός Του καί τήν ἀγάπη Του γιά τούς ἁμαρτωλούς, τῶν ὁποίων θά ἐξαφανίσει τίς ἁμαρτίες:

«Ὅλοι θά μέ γνωρίζουν, ἀπ᾽ τόν μικρότερο ὥς τόν μεγαλύτερο. Θά συγχωρήσω τήν ἀνυπακοή τους καί θά ξεχάσω πιά τίς ἁμαρτίες τους καί τίς ἀνομίες τους»[2].

Ἀπ᾽ αὐτό τό λυτρωτικό πόθο νά γνωρίσουν τόν Κύριο διακατεχόμενοι οἱ δύο Μαθητές προσελκύστηκαν ἀπό τόν θεῖο καί μέγα Διδάσκαλο στίς ὄχθες τῆς Γεννησαρέτ, ὅπως διηγεῖται ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης:

«Τήν ἄλλη μέρα, ὁ Ἰωάννης στεκόταν πάλι μέ δύο ἀπό τούς μαθητές του· καί, καθώς εἶδε τόν Ἰησοῦ νά προσπερνάει, εἶπε: "Αὐτός εἶναι ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ". Οἱ δύο μαθητές τόν ἄκουσαν νά τό λέει καί ἀκολούθησαν τόν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς γύρισε καί, βλέποντάς τους νά τόν ἀκολουθοῦν, τούς εἶπε: "Τί θέλετε;". Κι αὐτοί τοῦ ἀπάντησαν: "Ῥαββί –πού σημαίνει Διδάσκαλε– *ποῦ μένεις;" "Ἐλᾶτε καί θά δεῖτε", τούς λέει. Ἦρθαν, λοιπόν, καί εἶδαν ποῦ μένει, κι ἐκείνη τή μέρα ἔμειναν κοντά του· ἡ ὥρα ἦταν περίπου τέσσερις τό ἀπόγευμα. Ὁ ἕνας ἀπό τούς δύο πού ἄκουσαν τά*

2. *«Πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι»* (Πρός Ἑβραίους η΄ 11).

λόγια τοῦ Ἰωάννη κι ἀκολούθησαν τόν Ἰησοῦ ἦταν ὁ Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφός τοῦ Σίμωνος Πέτρου»[3].

Αὐτή ἡ ζωηρή καί ἔντονη ἐπιθυμία ἀνέβασε τόν Ζακχαῖο, τόν ἀρχιτελώνη, στή συκομορέα γιά νά γνωρίσει τόν Ἰησοῦ καί αὐτή ἡ γνωριμία κατέληξε στή μετάνοια καί τή σωτηρία του, ὅπως ἀναφέρεται στό κατά Λουκᾶ εὐαγγέλιο:

«Ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στήν Ἱεριχώ καί περνοῦσε μέσα ἀπό τήν πόλη. Ἐκεῖ ὑπῆρχε κάποιος, πού τό ὄνομά του ἦταν Ζακχαῖος. Ἦταν ἀρχιτελώνης καί πλούσιος. Προσπαθοῦσε νά δεῖ ποῖος εἶναι ὁ Ἰησοῦς, δέν μποροῦσε ὅμως ἐξαιτίας τοῦ πλήθους καί γιατί ἦταν μικρόσωμος. Ἔτρεξε λοιπόν μπροστά πρίν ἀπό τό πλῆθος κι ἀνέβηκε σέ μία συκομουριά γιά νά τόν δεῖ, γιατί θά περνοῦσε ἀπό κεῖ. Ὅταν ἔφτασε ὁ Ἰησοῦς στό σημεῖο ἐκεῖνο, κοίταξε πρός τά πάνω, τόν εἶδε καί τοῦ εἶπε: "Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει νά μείνω στό σπίτι σου". Ἐκεῖνος κατέβηκε γρήγορα καί τόν ὑποδέχτηκε μέ χαρά. Ὅλοι ὅσοι τά εἶδαν αὐτά διαμαρτύρονταν κι ἔλεγαν ὅτι πῆγε νά μείνει στό σπίτι ἑνός ἁμαρτωλοῦ. Σηκώθηκε ὁ Ζακχαῖος καί εἶπε στόν Κύριο: "Κύριε, ὑπόσχομαι νά δώσω τά μισά ἀπό τά ὑπάρχοντά μου στούς φτωχούς καί ν' ἀνταποδώσω στό τετραπλάσιο ὅσα πῆρα μέ ἀπάτη". Ὁ Ἰησοῦς, ἀπευθυνόμενος σ' αὐτόν, εἶπε: "Σήμερα αὐτή ἡ οἰκογένεια σώθηκε· γιατί κι

---

3. *«Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ραββί· ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον Διδάσκαλε· ποῦ μένεις; λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἦλθον οὖν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ»* (Ἰωάννου α΄ 35-41).

αὐτός ὁ τελώνης εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου ἦρθε γιά νά ἀναζητήσει καί νά σώσει αὐτούς πού ἔχουν χάσει τό δρόμο τους"»[4].

Ἐπιθυμία νά γνωρίσουν τόν Ἰησοῦ Χριστό ἐξεδήλωσαν καί οἱ Ἕλληνες, πού εἶχαν μεταβεῖ στά Ἱεροσόλυμα γιά τήν ἑορτή τοῦ Πάσχα, ὅπως ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης:

«Ἀνάμεσα σ' αὐτούς πού ἀνέβηκαν νά προσκυνήσουν στή γιορτή ἦταν καί μερικοί Ἕλληνες. Αὐτοί, λοιπόν, πῆγαν στό Φίλιππο, πού καταγόταν ἀπό τή Βηθσαϊδά τῆς Γαλιλαίας, καί τόν παρακαλοῦσαν λέγοντας: "Κύριε, θέλουμε νά δοῦμε τόν Ἰησοῦ". Πηγαίνει ὁ Φίλιππος καί τό λέει στόν Ἀνδρέα. Ἔπειτα ἔρχεται ὁ Ἀνδρέας κι ὁ Φίλιππος καί τό λένε στόν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς τότε τούς ἀπάντησε: "Ἔχει ἔρθει πιά ἡ ὥρα νά δοξαστεῖ ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου"»[5].

---

4. *«Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίσια τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός»* (Λουκᾶ ιθ΄ 1-10).

5. *«Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος*

Ἐπιθυμία εἶχε καί ὁ Ἡρώδης, ὁ διοικητής τῆς Γαλιλαίας, νά δεῖ τόν Κύριο καί χάρηκε ὅταν τόν ὁδήγησαν ἐνώπιόν του, ἀλλά αὐτή ἦταν μιά περιέργεια πού δέν ἔφερε πνευματικό ἀποτέλεσμα:

«Ὅταν ὁ Ἡρώδης εἶδε τόν Ἰησοῦ, χάρηκε πολύ. Γιατί ἀπό ἀρκετό καιρό ἤθελε νά τόν δεῖ, ὕστερα ἀπό τά πολλά πού ἄκουγε γι᾽ αὐτόν, καί ἔλπιζε τώρα νά τόν δεῖ νά κάνει καί κανένα θαῦμα. Τοῦ ἔκανε πολλές ἐρωτήσεις, αὐτός ὅμως δέν τοῦ ἔδινε καμιά ἀπάντηση»[6].

2. Ὁ Κύριος καί οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἀναφέρθηκαν στήν γνώση τοῦ Θεοῦ καί μᾶς ἀποκάλυψαν σημαντικές πτυχές του. Θά παρακολουθήσουμε τίς σωτήριες ἐπισημάνσεις τους.

α) Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:

Σ᾽ αὐτό τό μυστήριο τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ ἀναφέρθηκε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός στήν ἀρχιερατική προσευχή Του: «*Δικαιοκρίτη Πατέρα, ὁ κόσμος δέ σέ γνώρισε, ἐνῶ ἐγώ σέ γνώρισα*»[7].

Ὁ ἀναστημένος Κύριός μας ἐπισημαίνει στόν ἀπόστολο Θωμᾶ, ὅτι θά εἶναι μακάριοι αὐτοί πού θά πιστέψουν σ᾽ Αὐτόν χωρίς νά τόν ἔχουν δεῖ μέ τά σωματικά μάτια τους:

«Τοῦ λέει τότε ὁ Ἰησοῦς: "Πείστηκες ἐπειδή μέ εἶδες μέ

λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (Ἰωάννου ιβ΄ 20-23).

6. *«Ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανοῦ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ»* (Λουκᾶ κγ΄ 8-9).

7. *«Πάτερ δίκαιε καὶ ὁ κόσμος σὲ οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δὲ σὲ ἔγνων»* (Ἰωάννου ιζ΄ 25).

τά μάτια σου· μακάριοι ἐκεῖνοι πού χωρίς νά μέ ἔχουν δεῖ πιστεύουν"»[8].

Ἀκόμη ὁ Κύριός μας ἐπισημαίνει πρός ὅλους τήν ἀνάγκη νά γνωρίσουν τήν ἀλήθεια, δηλαδή Αὐτόν τόν Ἴδιο, ὥστε ἡ Ἀλήθεια νά τούς ἐλευθερώσει ἀπό τήν πνευματική δουλεία.

«Καί θά γνωρίσετε τήν ἀλήθεια, καί ἡ ἀλήθεια θά σᾶς ἐλευθερώσει»[9].

Ὁ Κύριός μας προειδοποιεῖ τούς μαθητές Του, ὅτι ἡ ἔχθρα πού θά ἔχουν οἱ ἄνθρωποι γι᾽ αὐτούς θά ὀφείλεται στό ὅτι δέ γνώρισαν τόν Θεό Πατέρα καί Αὐτόν:

«Καί θά τά πράξουν αὐτά γιατί δέ γνώρισαν τόν Πατέρα οὔτε ἐμένα»[10].

Ὁ Κύριος στήν ἀρχιερατική προσευχή Του ἐξηγεῖ, ὅτι ἡ ἀποδοχή τῆς διδασκαλίας Του συνεπάγεται τή βαθύτερη γνώση τῶν ἐνεργειῶν Του.

«Γιατί τίς διδαχές πού ἐσύ μοῦ ἔδωσες τίς ἔδωσα σ᾽ αὐτούς, κι αὐτοί τίς δέχτηκαν καί ἀναγνώρισαν πώς πραγματικά ἀπό σένα προέρχομαι, καί πίστεψαν πώς ἐσύ μέ ἔστειλες στόν κόσμο»[11].

β) Τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ:

Οἱ Μαθητές τοῦ Κυρίου ὁμολογοῦν, ὅτι αὐτοί ἀπέκτησαν αὐτή τή γνώση μέ τήν πίστη τους:

---

8. *«Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·Ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες»* (Ἰωάννου κ΄ 29).

9. *«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»* (Ἰωάννου η΄ 32).

10. *«Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ»* (Ἰωάννου ιστ΄ 3).

11. *«Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας»* (Ἰωάννου ιζ΄ 8).

«Κι ἐμεῖς ἔχουμε πιστέψει κι ἔχουμε νιώσει πώς ἐσύ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ»[12].

γ) Τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου:

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης συμπεραίνει, ὅτι οἱ ἁμαρτωλοί καί ἀσεβεῖς τῆς ἐποχῆς του δέν γνώρισαν τόν Κύριο ὅταν λέγει: *«Μά δέν τόν ἀναγνώρισε ὁ κόσμος»*[13].

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ἀναφέρει στίς ἐπιστολές του, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι καί Μαθητές ἐγνώρισαν τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα καί πίστευσαν σ᾽ αὐτή τήν ἀγάπη:

«Κι ἐμεῖς γνωρίζουμε πιά τήν ἀγάπη πού μᾶς ἔχει ὁ Θεός κι ἐμπιστευόμαστε τόν ἑαυτό μας σ᾽ αὐτήν. Ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη· κι ὅποιος ζεῖ μέσα στήν ἀγάπη ζεῖ μέσα στό Θεό, κι ὁ Θεός μέσα σ᾽ αὐτόν»[14].

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης συνδέει τήν ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ μέ τήν τήρηση τῶν ἁγίων καί θεουργῶν ἐντολῶν Του:

«Τό βέβαιο κριτήριο πώς τόν ἔχουμε γνωρίσει εἶναι ὅτι τηροῦμε τίς ἐντολές του. Ὅποιος λέει "τόν γνώρισα", δέν τηρεῖ, ὅμως τίς ἐντολές του, εἶναι ψεύτης, δέ λέει τήν ἀλήθεια. Ὅποιος ὅμως ὑπακούει στό λόγο του, ἀσφαλῶς αὐτός ἀγαπάει τό Θεό μέ ὅλη του τήν καρδιά. Μόνο ἔτσι ἔχουμε τή βεβαιότητα πώς εἴμαστε ἑνωμένοι μαζί του. Ὅποιος λέει πώς μένει σταθερά ἑνωμένος μαζί του ὀφείλει νά ζεῖ ὅπως ἀκριβῶς ἔζησε ἐκεῖνος»[15].

---

12. *«Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος»* (Ἰωάννου στ΄ 69).

13. *«Καί ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω»* (Ἰωάννου α΄ 10).

14. *«Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ»* (Α΄ Ἰωάννου δ΄ 16).

15. *«Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν,*

Σ᾽ ἕνα ἄλλο λόγο Του ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρεται στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς χάρισε τήν υἱοθεσία. Αὐτό τό μυστήριο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ οἱ κοσμικοί ἄνθρωποι ἀδυνατοῦν νά τό ἐννοήσουν:

«Κοιτάξτε μέ πόση ἀγάπη μᾶς ἀγάπησε ὁ Πατέρας! Ἡ ἀγάπη του εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε νά ὀνομαστοῦμε παιδιά τοῦ Θεοῦ. Γι᾽ αὐτό ὁ κόσμος δέ μᾶς καταλαβαίνει, γιατί δέ γνωρίζει τό Θεό Πατέρα»[16].

Σέ μία ἄλλη περίπτωση ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης τονίζει, ὅτι ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν μᾶς ἑνώνει μέ τό Θεό Πατέρα καί αὐτή τήν ἕνωση ἐργάζεται τό Πανάγιο Πνεῦμα:

«Ὅποιος τηρεῖ τίς ἐντολές του μένει ἑνωμένος μαζί του κι ἐκεῖνος μ᾽ αὐτόν. Τό ξέρουμε πώς ὁ Θεός ζεῖ μέσα μας κι ἀνάμεσά μας ἀπό τό Πνεῦμα πού μᾶς ἔδωσε»[17].

Καί πάλι:

«Μᾶς ἔδωσε τό Πνεῦμα του· ἔτσι εἴμαστε βέβαιοι πώς εἴμαστε σέ κοινωνία μέ τό Θεό καί ὁ Θεός μ᾽ ἐμᾶς»[18].

δ) Τοῦ ἀποστόλου Παύλου:

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παρατηρεῖ, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δέν ἔχουν τήν τέλεια γνώση τοῦ Θεοῦ μέ ἀποτέλεσμα νά

ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ᾽ ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν· ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν» (Α΄ Ἰωάννου β΄ 3-6).

16. *«Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν»* (Α΄ Ἰωάννου γ΄ 1).

17. *«Ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν»* (Α΄ Ἰωάννου γ΄ 24).

18. *«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν»* (Α΄ Ἰωάννου δ΄ 13).

μολύνονται ἀπό τήν ἁμαρτία, ὅπως στήν περίπτωση ὅσων ἔτρωγαν τά εἰδωλόθυτα:

«Ὡστόσο δέν ἔχουν ὅλοι τή σωστή γνώση· μερικοί μάλιστα, πού δέν ἔχουν ἀκόμα ἀποβάλει τή συνήθεια τῆς εἰδωλολατρίας, τρῶνε τά εἰδωλόθυτα σάν νά ἦταν κάτι ἱερό, κι ἡ συνείδησή τους πού εἶναι ἀδύνατη, τούς κάνει νά νιώθουν μολυσμένοι»[19].

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπίσης ἐπισημαίνει, ὅτι ἡ γνώση θά καταργηθεῖ, ὅταν ὁ Θεός θά φανερωθεῖ καί ὅλοι οἱ πιστοί *«σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα»* (Πρός Θεσσαλονικεῖς Α΄ δ΄ 17):

«Θά σταματήσει ἡ γνώση τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ»[20].

Ἐφ' ὅσον ὀφείλουμε νά γνωρίσουμε τόν Κύριο πρέπει νά ξέρουμε, ὅτι ἡ γνώση αὐτή ἐνεργεῖται ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα, ἀφοῦ:

«Κανείς ἐξάλλου δέν μπορεῖ νά πεῖ "ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος", παρά μόνο μέ τή φώτιση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»[21].

19. *«Ἀλλ΄ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται»* (Πρός Κορινθίους Α΄, η΄ 7).

20. *«Εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται»* (Πρός Κορινθίους Α΄, ιγ΄ 8).

21. *«Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ»* (Πρός Κορινθίους Α΄, ιβ΄ 3).

Β΄. «Τή δύναμη τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ»

Οἱ πιστοί ἀγωνιζόμαστε γιά νά λάβουμε τήν πείρα τῆς ἀναστάσεως κατά τόν ἀναστάσιμο ὕμνο «*χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται τῆς ἀναστάσεως τὴν πεῖραν εἰληφότα*» (γ΄ στιχηρό τῶν Αἴνων τοῦ τρίτου ἤχου) .Ἡ πείρα τῆς ἀναστάσεως κατά τήν πνευματικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας ἀποκτᾶται καί βιοῦται ὡς νίκη κατά τῆς ἁμαρτίας καί πάσης πονηρίας.

1. Ὁ Κύριός μας μετέδωσε στούς μαθητές Του αὐτή τήν πνευματική ἐξουσία γιά νά καταπατοῦν ὅλη τή δύναμη τοῦ ἐχθροῦ τους, δηλαδή τοῦ διαβόλου, πού ἐπιτίθεται σ' αὐτούς δελεάζοντάς τους ἤ πολεμώντας τους μέ τήν πρόκληση τῆς ἁμαρτίας μέ τούς λόγους Του:

«*Σᾶς ἔχω δώσει ἐξουσία νά πατᾶτε πάνω σέ φίδια καί σκορπιούς, καί νά κυριαρχεῖτε πάνω σ' ὅλη τή δύναμη τοῦ ἐχθροῦ· τίποτε δέ θά σᾶς βλάψει*»[22].

Ἐπεσήμανε μάλιστα, ὅτι οἱ μαθητές Του δέν πρέπει νά φοβοῦνται τόν ἐχθρό τους διάβολο καί νά δειλιάζουν ἀπό τίς σφοδρές καί συνεχεῖς ἐπιθέσεις του μέ τούς λόγους Του:

«*Καί μή φοβηθεῖτε αὐτούς πού σκοτώνουν τό σῶμα, ἀλλά δέν μποροῦν νά σκοτώσουν τήν ψυχή. Ἀντίθετα, νά φοβηθεῖτε ὅποιον μπορεῖ νά καταστρέψει ψυχή καί σῶμα στήν κόλαση*»[23].

---

22. «*Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ*» (Λουκᾶ ι΄ 19).

23. «*Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ*» (Ματθαίου ι΄ 28).

Ὁ ἐχθρός τοῦ πιστοῦ ὁ διάβολος δέν ἔχει πλέον ἰσχύ ἀφοῦ *«Γι' αὐτό τό λόγο ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἦρθε στόν κόσμο: Γιά νά καταστρέψει τά ἔργα τοῦ διαβόλου»*[24].

Ὁ Κύριος εἰσερχόμενος στόν κόσμο καί στήν ἱστορία ἐδέσμευσε τήν ἐξουσία τοῦ Διαβόλου καί ἐλευθέρωσε τίς ψυχές πού κρατοῦσε αἰχμάλωτες μέ τήν ἁμαρτία, ὅπως ἐδήλωσε:

«Ἔπειτα, πῶς μπορεῖ νά μπεῖ κανείς στό σπίτι ἑνός δυνατοῦ καί νά τοῦ ἁρπάξει τά πράγματά του, ἄν δέ δέσει πρωτύτερα τόν δυνατό; Μόνο τότε θά λεηλατήσει τό σπίτι του»[25].

Στό εἰκοστό κεφάλαιο (στίχοι 1-8) τῆς Ἀποκαλύψεως ὁ ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Ἰωάννης περιγράφει αὐτή τήν περίοδο τῆς δεσμεύσεως τοῦ Σατανᾶ μέ τά ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, τά ἅγια Μυστήρια, πού ἀκυρώνουν τό ἔργο του:

«Εἶδα τότε ἕναν ἄγγελο νά κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό κρατώντας στό χέρι του τό κλειδί τῆς ἀβύσσου καί μία μεγάλη ἁλυσίδα. Κι αἰχμαλώτισε τό δράκοντα, τόν ὄφι τόν ἀρχαῖο πού εἶναι ὁ διάβολος κι ὁ σατανᾶς, πού παραπλανάει τήν οἰκουμένη, καί τόν ἔδεσε γιά χίλια χρόνια· τόν ἔριξε στήν ἄβυσσο, τήν ὁποία ἔκλεισε καί σφράγισε ἀπό πάνω του, γιά νά μήν μπορέσει ἄλλο νά πλανέψει τά ἔθνη ὥσπου νά συμπληρωθοῦν τά χίλια χρόνια. Ὕστερα ἀπ' αὐτά πρέπει νά λυθεῖ γιά λίγο καιρό.

Ὕστερα εἶδα νά κάθονται σέ θρόνους αὐτοί στούς ὁποίους δόθηκε ἡ ἐξουσία νά κρίνουν· ἦταν οἱ ψυχές αὐτῶν πού

---

24. *«Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου»* (Α΄ Ἰωάννου γ΄ 8).

25. *«Πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει»* (Ματθαίου ιβ΄ 29).

ἀποκεφαλίστηκαν γιά τή μαρτυρία πού ἔδωσαν γιά τόν Ἰησοῦ καί γιά τό λόγο τοῦ Θεοῦ, καί δέν προσκύνησαν τό θηρίο οὔτε τό ἄγαλμά του, κι οὔτε δέχτηκαν τό χάραγμά του στό μέτωπο καί στό χέρι τους. Καί ξαναγύρισαν στή ζωή καί βασίλεψαν μαζί μέ τό Χριστό χίλια χρόνια. Οἱ ὑπόλοιποι ἀπό τούς νεκρούς δέν ξαναγύρισαν στή ζωή ὥσπου νά συμπληρωθοῦν τά χίλια χρόνια. Αὐτή εἶναι ἡ πρώτη ἀνάσταση. Μακάριοι καί ἅγιοι αὐτοί πού θά πάρουν μέρος στήν πρώτη ἀνάσταση· σ' αὐτούς ὁ δεύτερος θάνατος δέν ἔχει καμιά ἐξουσία. Αὐτοί θ' ἀποτελέσουν τό ἱερατεῖο τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Χριστοῦ καί θά βασιλέψουν μαζί του χίλια χρόνια. Ὅταν τελειώσουν τά χίλια χρόνια, θά λυθεῖ ὁ σατανᾶς ἀπό τή φυλακή του καί θά βγεῖ ἔξω νά πλανέψει τόν Γώγ καί τόν Μαγώγ, τά ἔθνη πού εἶναι σκορπισμένα στίς τέσσερις γωνιές τῆς γῆς. Θά τούς μαζέψει ὅλους γιά πόλεμο καί θά 'ναι ἀμέτρητοι σάν τήν ἄμμο τῆς θαλάσσας»[26].

---

26. *«Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον.*

Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη· καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ

Ἄρχοντας τῆς ἁμαρτωλῆς ἀνθρωπότητας χαρακτηρίσθηκε ὁ διάβολος ἀπό τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό μέ τούς λόγους Του:

«Ἔφτασε ἡ ὥρα πού ὁ κόσμος αὐτός θά κριθεῖ· ἔφτασε ἡ ὥρα πού ὁ ἄρχοντας αὐτοῦ τοῦ κόσμου θά διωχτεῖ ἔξω ἀπό τόν κόσμο»[27].

«Καί ὡς πρός τήν κρίση, ἐπειδή ὁ κυρίαρχος αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι κιόλας καταδικασμένος»[28].

«Δέ θά μιλήσω πιά γιά πολύ μαζί σας, γιατί ὁ κυρίαρχος αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔρχεται νά μέ θανατώσει, ἄν καί δέν ἔχει πάνω μου καμιά ἐξουσία»[29].

2. Μέ τήν ἐξουσία καί δύναμη πού μετέδωσε ὁ Κύριός μας στούς μαθητές Του αὐτοί ἀγωνίζονται κατά τῶν ἐναντίων καί ἀντιθέτων πονηρῶν δυνάμεων, ἀφοῦ δέν μπορεῖ μόνος του ὁ ἄνθρωπος νά τίς ἀντιμετωπίσει, πολλῷ δέ μᾶλλον νά τίς νικήσει.

Ὁ Κύριος ἐπεσήμανε ὅτι:

«Αὐτό τό δαιμονικό γένος δέν βγαίνει παρά μόνο μέ προσευχή καί νηστεία»[30].

ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ΄ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ΄ αὐτοῦ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης» (Ἀποκαλύψεως κ΄ 1-8).

27. *«Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω»* (Ἰωάννου ιβ΄ 31).

28. *«Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται»* (Ἰωάννου ιστ΄ 11).

29. *«Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ΄ ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν»* (Ἰωάννου ιδ΄ 30).

30. *«Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ»* (Ματθαίου ιζ΄ 21).

Γι᾽ αὐτό ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνιστᾶ στούς πιστούς νά ἐνισχυθοῦν σ᾽ αὐτό τόν ἀγώνα μέ τή δύναμη τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι τό ἅγιο Πνεῦμα καί νά προστατευθοῦν ἀπό τίς ἐπιθέσεις τοῦ Πονηροῦ μέ τήν πνευματική πανοπλία, πού εἶναι οἱ ἀρετές, γιά νά μπορέσουν νά ἀντιμετωπίσουν τίς παγίδες καί τίς μεθοδεύσεις του:

«Τέλος πάρτε δύναμη ἀπό τόν ἰσχυρό Κύριο. Ντυθεῖτε μέ τήν πανοπλία πού δίνει ὁ Θεός, γιά νά μπορέσετε ν᾽ ἀντιμετωπίσετε τά τεχνάσματα τοῦ διαβόλου. Γιατί δέν ἔχουμε νά παλέψουμε μέ ἀνθρώπους ἀλλά μέ ἀρχές καί ἐξουσίες, δηλαδή μέ τούς κυρίαρχους τοῦ σκοτεινοῦ τούτου κόσμου, τά πονηρά πνεύματα πού βρίσκονται ἀνάμεσα στή γῆ καί στόν οὐρανό. Γι᾽ αὐτό φορέστε τήν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά μπορέσετε νά προβάλετε ἀντίσταση, ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα τῆς σατανικῆς ἐπίθεσης. Λάβετε κάθε ἀπαραίτητο μέτρο γιά νά μείνετε ὥς τό τέλος σταθεροί στή θέση σας. Σταθεῖτε, λοιπόν, σέ θέση μάχης· ζωστεῖτε τήν ἀλήθεια σάν ζώνη στή μέση σας· φορέστε σάν θώρακα τή δικαιοσύνη. Γιά ὑποδήματα στά πόδια σας βάλτε τήν ἑτοιμότητα νά διακηρύξετε τό χαρούμενο ἄγγελμα τῆς εἰρήνης. Ἐκτός ἀπ᾽ ὅλα αὐτά, κρατᾶτε πάντα τήν πίστη σάν ἀσπίδα, πάνω στήν ὁποία θά μπορέσετε νά σβήσετε τά φλογισμένα βέλη τοῦ πονηροῦ. Ἡ σωτηρία ἄς εἶναι περικεφαλαία σας, καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡ μάχαιρα πού σᾶς δίνει τό Πνεῦμα»[31].

---

31. *«Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ*

3. Ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος προτρέπει τούς πιστούς νά ὑποταχθοῦν στό θέλημα τοῦ ἐπουρανίου Πατέρα, νά ἀντιταχθοῦν στό θέλημα τοῦ διαβόλου καί ὁ διάβολος θά ἀπομακρυνθεῖ:

«Ὑποταχθεῖτε, λοιπόν, στό Θεό. Ἀντισταθεῖτε στό διάβολο, κι αὐτός θά φύγει μακριά σας»[32].

τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ» (Πρὸς Ἐφεσίους στ΄ 10-17).

32. *«Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ΄ ὑμῶν»* (Ἰακώβου δ΄ 7).

Γ΄. «Τήν κοινωνία τῶν παθημάτων αὐτοῦ συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ»

Ἕτερος στόχος τοῦ ἀγώνα μας αὐτή τήν περίοδο πρέπει νά εἶναι νά μετέχουμε στά παθήματα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πῶς ὁ πιστός κοινωνεῖ στά παθήματα τοῦ Κυρίου μας, δηλαδή πῶς συμμετέχει σ᾽ αὐτά; Ἀπαντᾶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «*Ἀκολουθώντας Τον στό θάνατο*»[33].

Σύμμορφος τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται ὁ πιστός κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο:

1. Ὅταν συμμετέχει στά ἅγια Μυστήρια κατά τή διδασκαλία τῆς πρός Ρωμαίους ἐπιστολῆς του:

«Ἤ μήπως λησμονεῖτε πώς τό βάπτισμα στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σημαίνει συμμετοχή στό θάνατό του; Πραγματικά, τό βάπτισμά μας σημαίνει πώς συμμετέχουμε στό θάνατο καί στήν ταφή τοῦ Χριστοῦ. Κι ὅπως ὁ Πατέρας Θεός μέ τή δύναμή του ἀνάστησε τό Χριστό ἀπό τούς νεκρούς, τό ἴδιο κι ἐμεῖς μποροῦμε νά ζήσουμε μία νέα ζωή. Ὅπως δηλαδή ἐνταχθήκαμε ὀργανικά στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ μέ μία πράξη πού συμβολίζει συμμετοχή στό θάνατό του, ἔτσι θά συμμετάσχουμε πραγματικά καί στήν ἀνάστασή του. Ξέρουμε ἄλλωστε μέ βεβαιότητα τοῦτο: Ὁ παλιός ἁμαρτωλός ἑαυτός μας πέθανε στό σταυρό μαζί μέ τό Χριστό. Ἔτσι, ἔπαψε νά ζεῖ ὁ ἁμαρτωλός ἄνθρωπος καί δέν εἴμαστε πιά ὑπόδουλοι στό ζυγό τῆς ἁμαρτίας. Γιατί σ᾽ ἕναν πού πέθανε, ἡ ἁμαρτία δέν ἔχει πιά καμία ἐξουσία. Ἄν, λοιπόν, πεθάναμε μαζί μέ τό Χριστό, εἴμαστε βέβαιοι πώς θά ζήσουμε μαζί του. Ξέρουμε ἄλλωστε καλά πώς ὁ ἀναστημένος Χριστός δέν εἶναι πιά ὑπόδουλος στό θάνατο, γιατί ὁ θάνατος δέν τόν ἐξουσιάζει πιά. Πέθανε

33. «*Συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ*» (Πρός Φιλιππησίους γ΄ 10).

γιά νά νεκρώσει μία γιά πάντα τήν ἁμαρτία μέ τόν σταυρικό του θάνατο, κι ἡ τωρινή του ζωή εἶναι ζωή κοντά στό Θεό. Ἔτσι νά σκέφτεστε κι ἐσεῖς γιά τόν ἑαυτό σας: Ἔχετε πεθάνει γιά τήν ἁμαρτία, κι ἡ ζωή σας εἶναι πιά κοντά στό Θεό χάρη στήν ἕνωσή σας μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό τόν Κύριό μας.

Μήν ἀφήνετε, λοιπόν, τήν ἁμαρτία νά κυριαρχεῖ στό φθαρτό σας σῶμα. Καί μήν ὑπακούετε σ' αὐτήν ὑποκύπτοντας στίς ἐπιθυμίες του. Κι ἀκόμα, μήν ἀφήνετε τίποτε ἀπό τόν ἑαυτό σας στή διάθεση τῆς ἁμαρτίας γιά νά τά χρησιμοποιήσει αὐτή ἐναντίον του σάν ὄργανο γιά τό κακό. Ἀντίθετα, νά προσφέρετε τόν ἑαυτό σας στό Θεό, ὅπως ταιριάζει σέ ἀνθρώπους πού πέθαναν κι ἀναστήθηκαν γιά μία νέα ζωή. Νά κάνετε κάθε μέλος σας ὅπλο στά χέρια τοῦ Θεοῦ γιά τό καλό. Λοιπόν ἡ ἁμαρτία δέν μπορεῖ πιά νά σᾶς ἐξουσιάσει, γιατί ζεῖτε ὄχι κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ νόμου, ἀλλά στό χῶρο τῆς χάρης τοῦ Θεοῦ»[34].

---

34. *«Ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν»* (Πρός Ρωμαίους στ΄ 3-14).

2. Μέ τή νέκρωση τῆς ἁμαρτίας. Μέ τά παθήματά Του ὁ Κύριός μας νέκρωσε τήν ἁμαρτία. Μέ τόν ἀγώνα μας κατά τῶν παθῶν τῆς ἁμαρτίας συμμετέχουμε στά πάθη τοῦ Κυρίου μας. Ὅπως ὁ Κύριος μετά τό πάθος καί τό θανάτό Του ἀναστήθηκε, ἔτσι καί οἱ πιστοί ὅταν νικήσουν τήν ἁμαρτία καί τά πάθη πού τούς τυραννοῦν θά ἀναστηθοῦν καί θά ζήσουν ἐλεύθεροι ἀπό τήν πονηρία, τήν κακία, τήν ἁμαρτία καί τά πάθη τῆς ἁμαρτίας ἑνωμένοι μέ τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό.

Αὐτόν τόν ἀγώνα τοῦ πιστοῦ προσδιορίζει μέ σαφήνεια ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Ἄλλωστε ὅσοι εἶναι τοῦ Χριστοῦ ἔχουν σταυρώσει τόν ἁμαρτωλό ἑαυτό τους μαζί μέ τά πάθη καί τίς ἐπιθυμίες του»[35].

Κάθε πιστός πρέπει νά χαίρεται, ὅταν συμμετέχει στά παθήματα τοῦ Χριστοῦ καί νά ὑπομένει μέ χαρά γιά τήν δόξα, πού θά φανερωθεῖ κατά τήν δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί νά γνωρίζει ἐπίσης ὅσα ἐπισημαίνει ὁ ἀπόστολος Πέτρος:

«Ἀγαπητοί μου, μήν παραξενεύεστε γιά τή φοβερή δοκιμασία μέ τήν ὁποία δοκιμάζεστε, σάν νά ἦταν κάτι παράξενο. Ἀντίθετα, νά χαίρεστε πού συμμετέχετε στά παθήματα τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἔτσι θά γεμίσετε χαρά κι ἀγαλλίαση, ὅταν ἀποκαλυφθεῖ ἡ δόξα του. Εὐτυχισμένοι εἶστε ἄν σᾶς ντροπιάζουν γιά τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Γιατί τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ σ᾽ ὅλη του τή μεγαλοπρέπεια καί δύναμη ἀναπαύεται σ᾽ ἐσᾶς· αὐτό τό ὄνομα ἀπ᾽ αὐτούς βλασφημεῖται, ἀπό σᾶς ὅμως δοξάζεται. Προσέχετε νά μή φτάνει κανένας ἀπό σᾶς νά ὑποφέρει τιμωρίες ἐπειδή σκότωσε ἤ ἔκλεψε ἤ ἔκανε κα-

35. *«Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις»* (Πρός Γαλάτας ε΄ 24).

κό ἤ ἀναμείχθηκε σέ ξένες ὑποθέσεις. Ἄν ὅμως ὑποφέρει γιατί εἶναι χριστιανός, νά μήν ντρέπεται ἀλλά νά δοξάζει τό Θεό γι᾽ αὐτό. Εἶναι καιρός πιά ν᾽ ἀρχίσει ἡ κρίση ἀπ᾽ τό λαό τοῦ Θεοῦ. Κι ἄν ἡ κρίσῃ ἀρχίσει πρῶτα ἀπό μᾶς, σκεφτεῖτε τί ἔχει νά γίνει μέ ὅσους δέ δέχονται τό εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ. Κι ἄν μόλις καί μετά βίας σώζονται οἱ δίκαιοι ἄνθρωποι, τί θά συμβεῖ μέ τούς ἁμαρτωλούς καί ἀπίστους; Ἐκεῖνοι, λοιπόν, πού ὑποφέρουν, γιατί ἔτσι τό θέλησε ὁ Θεός, ἄς ἐμπιστεύονται τόν ἑαυτό τους μέ τίς καλές τους πράξεις στό Θεό, πού κρατάει τίς ὑποσχέσεις του»[36].

3. Ὅταν ὑπομένει τούς πειρασμούς πού θά φανερώσουν τήν ὡριμότητα καί σταθερότητα τῆς πίστεώς του στό Θεό κατά τόν ἀπόστολο Ἰακωβο τόν ἀδελφόθεο: *«Ἀδελφοί μου, νά χαίρεστε ὅταν δοκιμάζεστε ἀπό πολλούς καί διαφόρους πειρασμούς γιατί πρέπει νά ξέρετε ὅτι μέσα ἀπό τή δοκιμασία τῆς πίστεώς σας γεννιέται ἡ ὑπομονή»*[37].

---

36. *«Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος· εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σῴζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ»* (Α΄ Πέτρου δ΄ 12-19).

37. *«Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν»* (Ιακώβου α΄ 2-3).

Ὁ πιστός πρέπει εὐχαρίστως νά δέχεται αὐτούς τούς πειρασμούς, πού δέν ὀφείλονται στή δική του ἁμαρτωλότητα. Ἡ ταλαιπωρία του, οἱ θλίψεις, οἱ παντοειδεῖς πόνοι καί κάθε κακοπάθεια ἐξ αὐτῶν σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τῆς ἁγίας Γραφῆς *«ἀναπληρώνει τόν νόμο τοῦ Χριστοῦ»* (Πρός Γαλάτας στ΄ 2).

Γι᾽ αὐτό ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ ἀδελφόθεος, προτρέπει τούς πιστούς νά ὑπομένουν καρτερικά τούς πειρασμούς, ὅπως ὅλοι οἱ δίκαιοι ἄνθρωποι:

«Ἀδελφοί μου πάρτε γιά παράδειγμα καρτερικότητας στίς θλίψεις τούς προφῆτες, πού μίλησαν στό ὄνομα τοῦ Κυρίου. Καλοτυχίζουμε ἐκείνους πού δείχνουν ὑπομονή. Ἀκούσατε γιά τήν ὑπομονή τοῦ Ἰώβ καί γνωρίζετε ποιό τέλος τοῦ ἐπιφύλαξε ὁ Κύριος, γιατί ὁ Κύριος εἶναι γεμᾶτος εὐσπλαχνία καί ἔλεος»[38].

Μέ τό πνεῦμα αὐτό ἀγωνίσθηκαν οἱ ἅγιοι Μάρτυρες καί ὑπέμειναν παντοειδεῖς διωγμούς, βασανισμούς καί αὐτό τόν θάνατο.

4. Ὅταν ὑπομένει διώξεις γιά τόν Χριστό, γιά τό εὐαγγέλιο, γιά τήν πίστη, γιά τήν Ἐκκλησία κατά τόν λόγο Του: *«Μακάριοι εἶστε ὅταν σᾶς χλευάσουν καί σᾶς καταδιώξουν καί σᾶς κακολογήσουν μέ κάθε ψεύτικη κατηγορία ἐξαιτίας μου»*[39].

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συμβουλεύει τό μαθητή του

---

38. *«Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων»* (Ἰακώβου ε΄ 10-11).

39. *«Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ»* (Ματθαίου ε΄ 11).

ἀπόστολο Τιμόθεο νά εἶναι προετοιμασμένος γιά αὐτό τόν διωγμό ἀφοῦ:

«Κι ὄχι μόνο ἐγώ, ἀλλά κι ὅλοι ὅσοι θέλουν νά ζήσουν μέ εὐσέβεια, σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θά ἀντιμετωπίσουν διωγμούς»[40].

Ὁ ἴδιος Ἀπόστολος διδάσκει, ὅτι ὁ πιστός πρέπει νά θεωρεῖ τό μαρτύριο γιά τόν Χριστό ἐπίσης μιά μεγάλη δωρεά καί τιμή τοῦ Θεοῦ.

«Γιατί σ' ἐσᾶς δόθηκε τό χάρισμα, ὄχι μόνο νά πιστεύετε στό Χριστό, ἀλλά καί νά ὑποφέρετε γι' αὐτόν»[41].

Ὁ ἴδιος ἔχαιρε γιά τά παθήματά του, ὅταν κήρυττε τό εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας καί ἔπασχε γιά τήν Ἐκκλησία:

«Χαίρομαι τώρα πού ὑποφέρω γιά χάρη σας καί συντελῶ ἔτσι μέ τά σωματικά μου παθήματα, ὥστε νά ὁλοκληρωθοῦν οἱ θλίψεις πού πρέπει νά ὑπομείνει τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ ἐκκλησία»[42].

«Ἡ διαθήκη τοῦ Πνεύματος δέν πρέπει νά παρουσιάζεται μέ μεγαλύτερη λαμπρότητα στό ἔργο τῶν διακόνων της; Γιατί, ἄν τό ἔργο τῆς διαθήκης πού ὁδηγοῦσε στήν καταδίκη τό συνόδευε λαμπρότητα, πολύ περισσοτέρη εἶναι ἡ λαμπρότητα τοῦ ἔργου πού ὁδηγεῖ στή σωτηρία. Πραγματικά, ἡ δόξα στήν περίπτωση ἐκείνη δέ συγκρίνεται μέ τή λαμπρότητα τῆς νέας διαθήκης. Γιατί, ἄν ἐκεῖνο πού ἔμελλε νά καταργηθεῖ δόθηκε μέ λαμπρότητα, μεγαλύτερη λαμπρότητα συνοδεύει

---

40. «*Πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται*» (Πρός Τιμόθεον Β΄ γ΄ 12).

41. «*Ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν*» (Πρός Φιλιππησίους α΄ 29).

42. «*Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία*» (Πρός Κολοσσαεῖς α΄ 24).

αὐτό πού παραμένει αἰώνια. Ἐπειδή λοιπόν, ἔχουμε μία τέτοια ἐλπίδα, γι᾽ αὐτό μιλάμε τόσο καθαρά»[43].

5. Ὅταν κακοπαθεῖ γιά τήν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν, τήν ἐφαρμογή τῶν ἐντολῶν καί τήν ὑπακοή στό ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συμβουλεύει τόν μαθητή του ἀπόστολο Τιμόθεο: *«Ἐσύ ὅμως νά ἔχεις ξεκαθαρισμένη κρίση γιά νά τά ἀντιμετωπίσεις ὅλα. Νά κακοπαθήσεις»*[44].

Ἀπ᾽ αὐτή τήν προτροπή παρακινούμενοι οἱ ἅγιοι πατέρες καί οἱ ἅγιες μητέρες ἐπιδόθηκαν σέ ἀσκητικούς ἀγῶνες καί μέ προθυμία ὑπέμειναν κάθε κακοπάθεια καί κατά Θεό θλίψη γιά τήν βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναδεικνύει τήν ἀξία αὐτῶν τῶν παθημάτων γράφοντας τά ἑξῆς: *«Πιστεύω πραγματικά πώς ὅσα ὑποφέρουμε τώρα δέν ἰσοσταθμίζουν τή δόξα πού μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός στό μέλλον»*[45].

Ἑπομένως κοινωνία τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποκτᾶ ὁ πιστός μέ τή συμμετοχή του στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, μέ τήν ὑπομονή στίς δοκιμασίες τῆς ζωῆς, μέ τόν πνευματικό ἀγώνα γιά τή νέκρωση τῆς ἁμαρτίας καί τήν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν.

---

43. *«Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα»* (Πρός Κορινθίους Β΄, γ΄ 8-12).

44. *«Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον»* (Πρός Τιμόθεον Β΄ δ΄ 5).

45. *«Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς»* (Πρός Ρωμαίους η΄ 18).

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καλεῖ τόν πιστό νά μιμηθεῖ στήν πνευματική ζωή του τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό ὡς ἑξῆς:

«...Ἄφησε νά σέ λιθοβολήσουν, ἄν θά πρέπει νά τό πάθῃς. Γνωρίζω καλά, ὅτι θά ξεφύγῃς ἀνάμεσα ἀπ᾽ αὐτούς οἱ ὁποῖοι σέ λιθοβολοῦν ὡσάν Θεός. Διότι ὁ Λόγος δέν λιθοβολεῖται. Ἄν σέ ὁδηγήσουν ἐμπρός εἰς τόν Ἡρώδην, μήν τοῦ δώσῃς ἀπάντησιν εἰς τά περισσότερα. Θά σεβασθῇ τήν σιωπήν σου περισσότερον ἀπό ὅσον θά σεβασθῇ τούς πολλούς λόγους τῶν ἄλλων. Ἄν σέ μαστιγώσουν, ζήτησε νά ἐκτελέσουν ὁλόκληρη τήν ποινήν. Φρόντισε νά γευθῇς χολήν, πιές ξύδι, ζήτησε ἐμπτυσμούς, δέξου κτυπήματα καί ὕβρεις, στεφανώσου μέ τά ἀγκάθια τοῦ δύσκολου δρόμου τοῦ Θεοῦ, ἐνδύσου τό κόκκινον ἔνδυμα, δέξου τό καλάμι, ἄφησε νά σέ προσκυνήσουν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἰρωνεύονται τήν ἀλήθειαν. Τέλος, σταυρώσου μαζί μέ τόν Χριστόν, νεκρώσου μαζί του, κατέβα πρόθυμα μαζί του εἰς τόν τάφον, διά νά ἀναστηθῇς καί μαζί του, διά νά δοξασθῇς καί νά βασιλεύσῃς μαζί του...»[46].

---

46. *«...Λιθάσθητι, ἂν τοῦτο δέῃ παθεῖν· λήσῃ τοὺς βάλλοντας, εὖ οἶδα, φεύξῃ καὶ διὰ μέσου αὐτῶν, ὡς Θεός. Ὁ Λόγος γὰρ οὐ λιθάζεται. Ἂν Ἡρώδῃ προσαχθῇς, μηδὲ ἀποκριθῇς τὰ πλείω. Αἰδεσθήσεταί σου καὶ τὴν σιωπὴν πλέον ἢ ἄλλων τοὺς μακροὺς λόγους. Ἂν φραγγελωθῇς, καὶ τὰ λειπόμενα ζήτησον. Γεῦσαι χολῆς, διὰ τὴν γεῦσιν· ὄξος ποτίσθητι, ζήτησον ἐμπτύσματα, δέξαι ῥαπίσματα, κολαφίσματα· ἀκάνθαις στεφανώθητι τῷ τραχεῖ τοῦ κατὰ Θεὸν βίου· περιβαλοῦ τὸ κόκκινον, δέξαι κάλαμον, προσκυνήθητι παρὰ τῶν παιζόντων τὴν ἀλήθειαν. Τέλος συσταυρώθητι, συννεκρώθητι, συντάφητι προθύμως, ἵνα καὶ συναναστῇς καὶ συνδοξασθῇς καὶ συμβασιλεύσῃς...»* (Γρηγορίου Θεολόγου Λόγος ΛΗ΄, Εἰς τά Θεοφάνεια ἤγουν εἰς τά Γενέθλια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ).

Δ΄. «Πῶς καταντήσω εἰς τήν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν»

Τελικός σκοπός τοῦ ἀγώνα τῶν πιστῶν εἶναι νά καταντήσουν στήν ἐκ νεκρῶν ἀνάσταση. Ποιά εἶναι αὐτή;

Εἶναι αὐτή ἡ ἀνάσταση πού ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος μέ τούς λόγους Του:

«Καί τό θέλημα ἐκείνου πού μ᾽ ἔστειλε εἶναι νά μή χαθεῖ κανένας ἀπ᾽ ὅσους μοῦ ἔχει δώσει, ἀλλά ὅλους νά τούς ἀναστήσω τήν ἔσχατη ἡμέρα. Τό θέλημα ἐκείνου πού μέ ἔστειλε εἶναι τοῦτο: Ὅποιος παραδέχεται τόν Υἱό καί πιστεύει σ᾽ αὐτόν, νά ἀποκτήσει αἰώνια ζωή· κι ἐγώ θά τόν ἀναστήσω τήν ἔσχατη ἡμέρα»[47].

Αὐτή ἡ ἀνάσταση εἶναι ἡ κοινωνία καί ἡ ἕνωση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Τριαδικό Θεό.

Σ᾽ αὐτή τήν ἀνάσταση συμμετέχουν αὐτοί πού συμμετεῖχαν καί στήν πρώτη ἀνάσταση κατά τόν ἀπόστολο καί εὐαγγελιστή Ἰωάννη:

«Οἱ ὑπόλοιποι ἀπό τούς νεκρούς δέν ξαναγύρισαν στή ζωή ὥσπου νά συμπληρωθοῦν τά χίλια χρόνια. Αὐτή εἶναι ἡ πρώτη ἀνάσταση»[48].

«Μετά εἶδα ἕναν ἄσπρο θρόνο κι ἐκεῖνον πού καθόταν σ᾽ αὐτόν. Ἡ γῆ κι ὁ οὐρανός ἔφυγαν ἀπό μπροστά του κι ἐξαφανίσθηκαν. Καί εἶδα τούς νεκρούς, μεγάλους καί μικρούς, νά στέκονται μπροστά στό θρόνο. Ἀνοίχθηκαν βι-

---

47. *«Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ»* (Ἰωάννου στ΄39-40).

48. *«Οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη»* (Ἀποκάλυψις κ΄ 5).

βλία, κι ὕστερα ἀνοίχθηκε ἕνα ἄλλο βιβλίο, τό βιβλίο τῆς ζωῆς. Καί κρίθηκαν οἱ νεκροί κατά τά ἔργα τους, πού ἦταν γραμμένα στά βιβλία. Ἡ θάλασσα παρέδωσε τούς νεκρούς της, καί ὁ θάνατος καί ὁ Ἅδης παρέδωσαν τούς νεκρούς πού φύλαγαν. Κι ὁ καθένας κρίθηκε κατά τά ἔργα του. Τότε ὁ θάνατος καί ὁ Ἅδης ρίχθηκαν στή λίμνη τῆς φωτιᾶς. Αὐτός εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος, ἡ λίμνη τῆς φωτιᾶς καί ὅποιος δέ βρέθηκε γραμμένος στό βιβλίο τῆς ζωῆς ρίχθηκε στή λίμνη τῆς φωτιᾶς»[49].

❁ ❁ ❁

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀγωνιζόταν στόν πνευματικό στίβο γιατί δέν ἤθελε νά ὑστερεῖ ἔναντι τῶν πνευματικῶν τέκνων του, ὅπως ἔγραψε:

«Ἀλλά μέ σκληρές ἀσκήσεις ταλαιπωρῶ τό σῶμά μου καί τό ὑποδουλώνω, ἀπό φόβο μήπως, ἐνῶ θά ἔχω κηρύξει στούς ἄλλους, ἐγώ ὁ ἴδιος κριθῶ ἀκατάλληλος»[50].

Μέ τό ἀκμαῖο καί ρωμαλέο ἀγωνιστικό φρόνημά του καλεῖ τούς πιστούς νά τόν μιμηθοῦν:

---

49. *«Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν. καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός»* (Ἀποκαλύψεως κ΄ 11-15).

50. *«Ἀλλ΄ ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι»* (Πρός Κορινθίους Α΄ θ΄ 27).

«Σᾶς ζητῶ λοιπόν νά μοῦ μοιάσετε»[51].

«Μιμηθεῖτε ἐμένα, ὅπως κι ἐγώ μιμοῦμαι τό Χριστό»[52].

«Μιμηθεῖτε λοιπόν τό Θεό, ἀφοῦ εἶστε ἀγαπητά του παιδιά»[53].

«Ἐπιθυμοῦμε ὁ καθένας ἀπό σᾶς νά δείχνει ὥς τό τέλος τόν ἴδιο ζῆλο γιά νά ἐκπληρωθεῖ ἡ ἐλπίδα μας. Καί νά μή γίνετε ὀκνηροί, ἀλλά ν' ἀκολουθεῖτε τό παράδειγμα ἐκείνων πού μέ τήν πίστη καί τήν ὑπομονή κληρονομοῦν ὅσα ὑποσχέθηκε ὁ Θεός»[54].

❁ ❁ ❁

Αὐτό τό σκοπό ἔχει ἡ ἄσκησή μας αὐτή τήν περίοδο. Ἄς παρακαλέσουμε τόν Κύριό μας νά μᾶς ἐνδυναμώσει μέ τήν πανίσχυρη δύναμή Του γιά νά ἀγωνισθοῦμε καί νά ἀναδειχθοῦμε νικητές στεφανηφόροι ὅπως ὅλοι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας.

---

51. «*Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε*» (Πρός Κορινθίους Α΄ δ΄ 16).

52. «*Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ*» (Πρός Κορινθίους Α΄ ια΄ 1).

53. «*Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά*» (Πρός Ἐφεσίους ε΄ 1).

54. «*Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας*» (Πρός Ἑβραίους στ΄ 11-12).

